

Praktijkillustratie

Rollen en Taakverdeling Werkplaats Onderwijsonderzoek Utrecht

De Werkplaats Onderwijsonderzoek PO Utrecht (WOU) wil een structurele, duurzame verbinding leggen tussen professionals uit de onderwijspraktijk, de hogescholen en de universiteiten. Doel van de samenwerking binnen dit netwerk is de ontwikkeling van een onderzoekscultuur die eraan moet bijdragen dat betrokkenen meer “evidence informed” gaan handelen waarvan positieve effecten op de kwaliteit van het onderwijs worden verwacht.

De hiernaast en op de volgende pagina's beschreven rollen en taken maken deel uit van de volgende groepen: Stuurgroep WOU, werkgroep WOU-teams.

Stuurgroep WOU

De stuurgroep bestaat uit de bestuurders van bovengenoemde betrokken partijen.

Stuurgroep

- De stuurgroep is opdrachtgever en budgethouder;
- De stuurgroep is eindverantwoordelijk voor het resultaat;
- De leden van de stuurgroep geven gevraagd en ongevraagd advies aan de werkgroep;
- De stuurgroep komt om de drie maanden bijeen voor overleg en voortgang. De projectleider van de werkgroep draagt agendapunten aan vanuit het werkgroepoverleg.

Werkgroep WOU

De werkgroep WOU bestaat uit afgevaardigden van bovengenoemde betrokken partijen, een projectleider (voorzitter werkgroep) en een projectcoördinator. Ieder lid draagt vanuit de eigen organisatie en expertise bij aan de realisatie van de doelstellingen van het project.

Werkgroep

- De leden van de werkgroep zijn samen verantwoordelijk voor de organisatie van het project;
- De leden van de werkgroep zijn samen verantwoordelijk voor de voortgang van de werkplaatsen;
- Ieder werkgroep lid is aanspreekpunt voor het project in de eigen organisatie;
- Ieder werkgroep lid draagt zorg voor interne communicatie m.b.t. het project in de eigen organisatie;
- Adviseur: De vertegenwoordigers van de drie besturen in de werkgroep;
- De adviseur adviseert, indien nodig, schoolleiders en brokers over het project;
- De adviseur biedt hulp bij de sturing van het proces, indien nodig, aan schoolleiders en brokers;
- De adviseur draagt in overleg met de directeur en broker zorg voor verduurzaming van opgedane kennis en kunde.

Projectleider (0,2 fte)

- De projectleider, tevens voorzitter van de werkgroep WOU, is verantwoordelijk voor de visie, strategie, doelstellingen en de bedrijfsvoering van het project. Daarnaast zal de projectleider de stuurgroep WOU informeren en consulteren ten aanzien van ontwikkelingen binnen het project.

WOU-teams

De praktijk is eigenaar van de onderzoeksvraag. Een WOU-team is een zelfsturend team rondom de onderzoeksvraag. Het WOU-team is gezamenlijk verantwoordelijk voor het proces en het resultaat. Mensen met verschillende rollen en expertisegebieden voeren binnen het team, en in samenwerking met de gehele werkplaats, praktijkgericht (ontwerp)onderzoek uit. Voorwaardelijk vanuit beroepspraktijk:

Bestuur PO

- Het bestuur faciliteert de betrokken scholen (directeuren en leerkrachtonderzoekers) in tijd en geld;
- Het bestuur ziet toe op onderwijskundig leiderschap van de directeur in WOU.

Directeur PO

- De directeur is, namens het team van de school, eigenaar van de onderzoeksvraag. De directeur faciliteert de broker (100 uur op jaarbasis), de leerkrachtonderzoekers (40 uur op jaarbasis), om onderzoek uit te voeren en bijeenkomsten van de werkplaats bij te wonen. Liefst zodanig dat de bijeenkomsten van de werkplaats tijdens schooltijd (voor 15.30 uur) ingepland worden. Daarnaast faciliteert de directeur regelmatig een moment voor het hele team waardoor iedereen door de leerkrachtonderzoeker meegenomen wordt in het onderzoeksproces en de opbrengsten daarvan voor hun school.

Manager hogescholen en universiteiten

- De manager faciliteert de werkgroep leden en (docent)onderzoekers in tijd (werkgroep lid 50 uur en docentonderzoeker 80 uur op jaarbasis) en ruimte om mede onderzoek uit te voeren en bijeenkomsten van de werkgroep en werkplaats bij te wonen. Daarnaast faciliteert de manager regelmatig een moment voor het hele team waardoor iedereen door de (docent)onderzoeker en/of het werkgroep lid meegenomen wordt in het onderzoeksproces en de opbrengsten daarvan voor de opleiding en het beroepenveld.

Binnen het WOU-team

De werkplaats bestaat uit de volgende rollen: broker (tevens voorzitter), leerkrachtonderzoekers (2 a 3), docentonderzoeker en studentonderzoekers (2 a 3).

Broker

- De broker is de bruggenbouwer tussen de diverse samenwerkende partijen (basisschool, hogeschool/universiteit, werkgroep WOU, brokers van andere werkplaatsen binnen het bestuur);
- De broker heeft een masteropleiding of is daarmee bezig;
- De broker is (mede-)eigenaar van de onderzoeksvraag;
- De broker is voorzitter tijdens werkplaatsbijeenkomsten;
- De broker prioriteert in overleg met de onderzoeker de door de groep ingebrachte punten en stelt in overleg met de onderzoeker de agenda voor de bijeenkomsten vast, nodigt de leden uit en zit bijeenkomsten voor;
- De broker heeft intervisie met andere brokers;
- De broker heeft collegiale consultatie met andere brokers;
- De broker informeert en consulteert het WOU werkgroep lid van het eigen bestuur ten aanzien van ontwikkelingen in de werkplaats (inhoudelijk en procesmatig);
- De broker coördineert het schrijven

- van het onderzoeksproduct;
- De broker schrijft per half jaar een evaluatieverslag m.b.t. het proces;
- De broker formuleert een voorstel, in overleg met de leden van het WOU-team en directeur, op het gebied van implementatie, voor doorwerking in het onderwijs dan wel vervolgonderzoek;
- De broker ziet toe op het functioneren van de student in de werkplaats.

**Leerkrachtonderzoeker (PO)
(de school besluit over het aantal
toegekende uren; 40 uur is wenselijk)**

- Werkzaamheden: de leerkrachtonderzoeker is mede-eigenaar van de onderzoeksvraag. De leerkrachtonderzoeker draagt bij aan het beantwoorden van de onderzoeksvraag. Hij/zij professionaliseert zich op het gebied van praktijkgericht onderzoek en tegelijkertijd op het inhoudelijk vlak. Is aanwezig bij bijeenkomsten.

**Docentonderzoeker (het kennisinstituut
besluit over het aantal toegekende
uren; 80 uur is wenselijk)**

- Werkzaamheden: De docentonderzoeker stelt zijn/haar onderzoeksmethodologische expertise in dienst van het door de werkplaats uit te voeren onderzoek. De docentonderzoeker heeft een master, is bezig met promotieonderzoek of is gepromoveerd;
- In voortdurende afstemming met en inbreng door medeonderzoekers draagt hij/zij zorg voor:
  - Het mede (met broker) omzetten van de vraag uit de praktijk naar een onderzoeksvraag en –voorstel passend

- bij wat de school voor ogen heeft;
- Het, in samenwerking met de leerkracht- en eventuele studentonderzoekers, opstellen van een onderzoeksplan;
- Het richting geven aan (met broker van) de te kiezen onderzoeksmethodologie;
- Begeleiden van medeonderzoekers (broker, leerkrachten en studenten) bij het doen van wetenschappelijk verantwoord praktijkgericht onderzoek;
- Begeleiden van medeonderzoekers in en deelnemen aan wetenschappelijke en praktijkgerichte kenniscirculatie.

Studentonderzoeker

- Studenten die op een school stagelopen waar een WOU-team is, kunnen aan het betreffende onderzoek deelnemen.
Werkzaamheden: de student draagt bij aan het beantwoorden van de onderzoeksvraag. Hij/zij professionaliseert zich op het gebied van praktijkgericht onderzoek en tegelijkertijd op het inhoudelijk vlak. Hij/zij maakt een (deel van het) onderzoeksverslag. Is aanwezig bij bijeenkomsten.

Werkplaatsen Onderwijsonderzoek PO

Binnen de pilot Werkplaatsen Onderwijsonderzoek werken basisscholen, hogescholen en universiteiten vanuit een gelijkwaardige positie aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs.

**Werkwijze Werkplaats onderwijsonderzoek
Utrecht in beeld**

De Werkplaats Onderwijsonderzoek Utrecht (WOU) heeft op vijftien Utrechtse basisscholen “kleine” leergemeenschappen (WOU-teams) ingericht die bestaan uit leerkrachten, alpo/pabo-studenten en Utrechtse wetenschappers. Deze WOU-teams voeren praktijkgericht onderzoek uit. Een sleutelpositie wordt daarbij toegekend aan “brokers”, personen die zich zowel bewegen in de wereld van het onderwijs als die van het onderzoek. Elk WOU-team heeft een eigen broker.

Over de Pilot Werkplaatsen

Onderwijsonderzoek PO

De Pilot Werkplaatsen Onderwijsonderzoek PO, waar drie werkplaatsen onderwijsonderzoek PO deel van uitmaken, loopt van juni 2016 tot en met juni 2018. Via onder andere praktijkillustraties worden aanpakken en ervaringen gedurende de pilot concreet geïllustreerd.

Digitaal

**Informatie pilot werkplaatsen
onderwijsonderzoek PO:**

- www.poraad.nl/factsheet/werkplaatsen-onderwijsonderzoek-po
- www.nro.nl/onderzoeksprojecten/werkplaatsen-onderwijsonderzoek